

Dave McKean ja Neil Gaiman: Mr. Punch (DC/Vertigo, 1994)

Uusi albumi Dave McKeanilta on helposti minkä tahansa vuoden merkkitaipauksia. Uutuudessa McKean jatkaa yhteistyötään Neil Gaimanin kanssa. Heidän mestariteoksensa lienee edelleen kummankin herran esikoisalbumi Violent Cases. Sen tasolle he eivät ole yhdessä vielä yl-

täneet, eivät Mr. Punchissaakaan.

Mr. Punch on vanha klassinen nukkekateatterihahmo, joka tunnetaan meillä Kasperina. Alkuperäinen satu on yllättävän raaka lapsille tarkoitettu. Auktoriteetteja kumartelemaan Punch tappaa siinä kaikki poikkeiloin asettuvat omasta lapsestaan alkaen.

Gaiman hämmentää tarinassaan lapsuuden muistoja ja pohdiskeluja muistin petollisuudesta. Samaa teemaa hän viljeli McKeanin kanssa jo Violent Casesissa. Juttu on mielenkiintoinen, vaikka vaikuttaakin aluksi sekavalta. Pikku-pojan näkökulma ei riitä täysin perustelemaan rakenteeltaan kokeilevaa kerrontaa, joka polkee kaiken lisäksi välillä paikallaan.

McKeanin toteutus on – kuinkas muuten – komeaa. Mustavalkoiseen Cagesiin verrattuna hän palaa hieman vanhoille juurilleen ja käyttää kollaasimaaisessa tyyliinsään piirrosten ohella valokuvia. Piirroksissa hän ei enää palaa jo Arkham Asylumissa hylkäämäänsä maalaustekniikkaan.

Kaiken kaikkiaan Mr. Punch – traaginen komedia tai koominen tragedia, kuten alaotsikko kuuluu – on upea albumi. Näiltä herroilta olisi vain ehkä ollut lupa odottaa vielä viimeistä silausta.

Harri Römpötti

Franck Stack, Harvey Pekar ja Joyce Brabner: Our Cancer Year (Four Walls Eight Windows, 1994)

Omaelämäkerrallisten sarjakuvien isä ja American Splendor -lehden käsikirjoittaja sairastui syöpään mutta selviytyi siitä. Our Cancer Year on hänen sairaskertomuksensa ja tarina siitä, kuinka hän vaimonsa Joyce Brabnerin kanssa selviytyi äärimmäisen raskaasta hoidosta.

Frank Stack piirsi pariskunnan käsikirjoituksen amerikkalaisittain poikkeuksellisesti apurahan turvin. Projektia varten hän otti virkavapaata Missourin yliopiston taideprofessorin työstään.

Pekar ja Brabner kertovat, kuinka syöpä ja etenkin sen erittäin rankka hoito vaikuttivat heidän elämäänsä. Yksityisen koettelemuksen kuvauksesta se laajenee merkitykseltään yleispäteväksi tarinaksi vakavan sairauden aiheuttamasta stressistä ja selvityksen vaatimista henkisistä

ponnistuksista.

Pekarin syövän rinnalla kulkee Persian lahden sodan kehitys, jota kansalaisaktivismiaan sarjakuvalla toteuttava Brabner seuraa kiinteästi. Yksilön sairaus rinnastuu yhteiskunnan syöpiin - sotaan ja rasismiin.

Stackin luonnosmainen piirrostyö ei yllä aivan tarinan tasolle. Vaikka kömpelö tyyli sinällään miellyttäisikin, jää se epätaoiseksi. Paikoin Stack piirtää todella komeita ruutuja, mutta enimmäkseen ne ovat turhan puisevia.

Paksun albumin piirtäminen vuodessa on iso työ, mikä selittänee puutteet. Pienempi sivukoko olisi voinut olla eduksi piirroksille samoin kuin paikoin aika kirjalliseksi ilmaisulle. Our Cancer Year ravistelee joka tapauksessa lukijansa suhteellisuuden tajun hereille ja avaa tehokkaasti silmät näkemään maailman hieman toisin. Vuoden terveellisin sarjakuva!

Harri Römpötti

The Big Book of Urban Legends (Paradox Press, 1994)

Kaikkihan ovat kuulleet urbaaneja legendoja, noita omituisia tapauksia, jotka ovat mukamas sattuneet jollekin tutun tutulle. Amerikkalainen Jan Harold Brunvald on tutkinut urbaaneja legendoja vuosikaudet ja koonnut niitä kirjoiksi. Kaksisataa mehukkainta on kasattu tuhiksi sarjakuvapakettiksi, jokainen juttu eri piirtäjän näkemyksenä.

Piirtäjät ovat enimmäkseen meillä tuntematonta joukkoa, pääosin amerikkalaisia, yhtä hyvin valtavirran veteraaneja kuin vaihtoehdotarjakuvan tuoreita puurtajia. 200 piirtäjältä ei millään voi odottaa tasalaatuisuutta jälkeä, mutta yllättävän hyvää työtä on syntynyt.

Myös kertomusten taso tietenkin vaihtelee. Usein kirja on ratkiriemukas. Piirtäjien lähestymistapa tuo juttuihin monesti uuden hirtehisän hilpeän ulottuvuuden. Samalla legendoista voi hahmottaa nykyaikaisen kaupunkilaisen elämäntavan ahdistusten karttaa.

Harri Römpötti